

Liikkumisohjelma

Minna Paajanen, projektipäällikkö

Helsinki

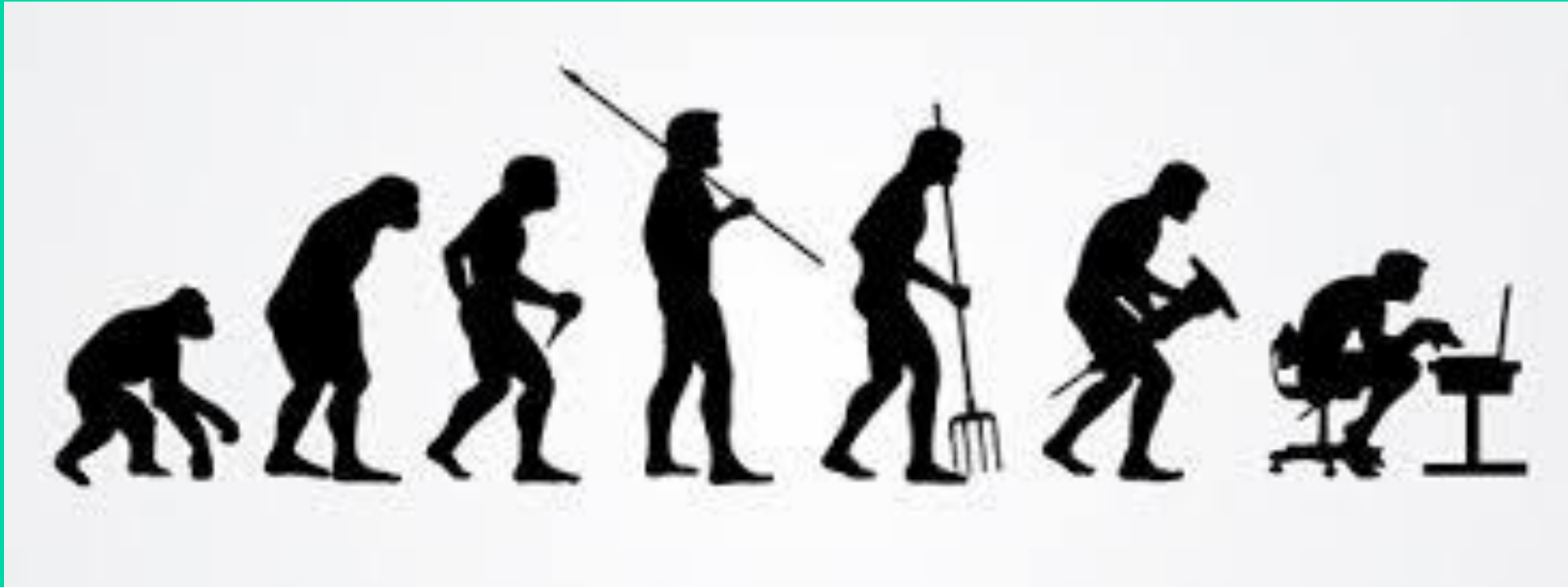
Kaupunkistrategian kärkihanke.

Liikkumisohjelma ei ole liikuntaohjelma.

Palautetaan fyysinen aktiivisuus luonnolliseksi osaksi ihmisten jokapäiväistä elämää.

Vaikutetaan ihmisten asenteisiin, ymmärrykseen ja käyttäytymiseen.

Mistä on kysymys?

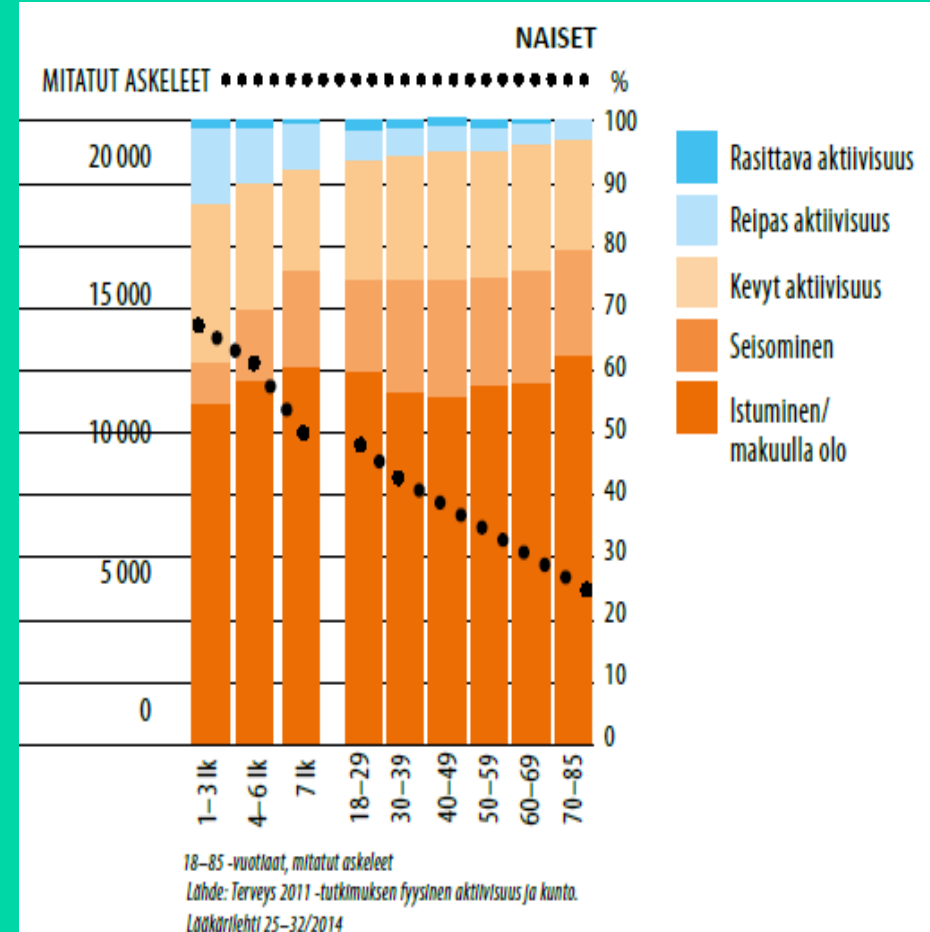
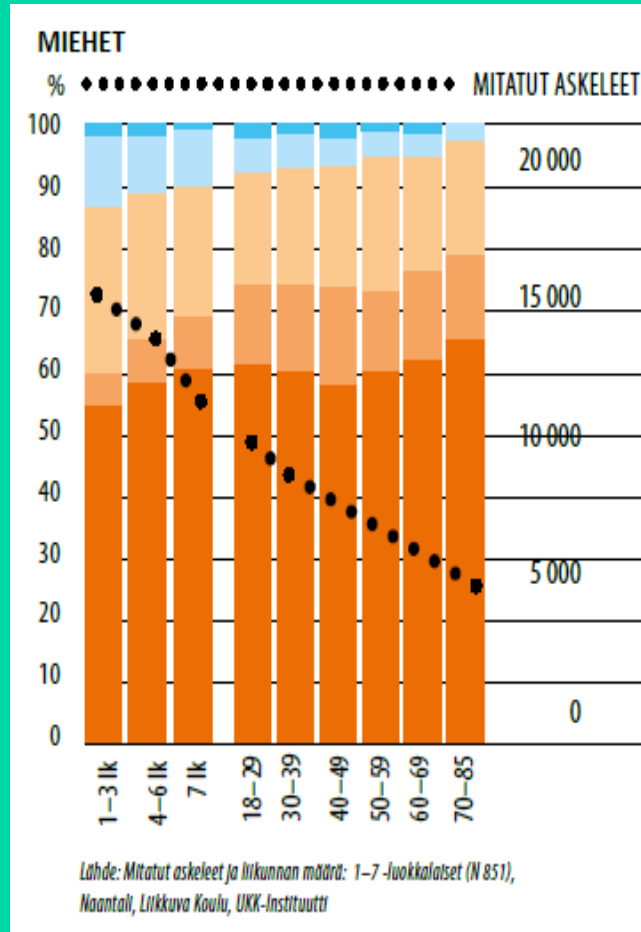

Lähde: UA Endocrinology Lecture to Put Spotlight on Physical Activity, Sedentary Behavior and the Evolution of Human Health, Nov. 8

Keskeiset faktat

- Yhä useampi harrastaa liikuntaa vapaa-ajallaan ja helsinkiläiset enemmän kuin väestö keskimäärin. Erot vapaa-ajan liikunnassa kuitenkin suuria.
- Liikkuminen ei ole enää osa jokapäiväistä elämää. Arkea voi sujuvasti elää liikkumatta, hengästymättä tai hikoilematta.
- Pääosin ihmisten valveillaoloaika kuluu istuen tai makuuasennossa.
- Valtaosa helsinkiläisistä ei liiku terveysliikuntasuosittelun mukaisesti.

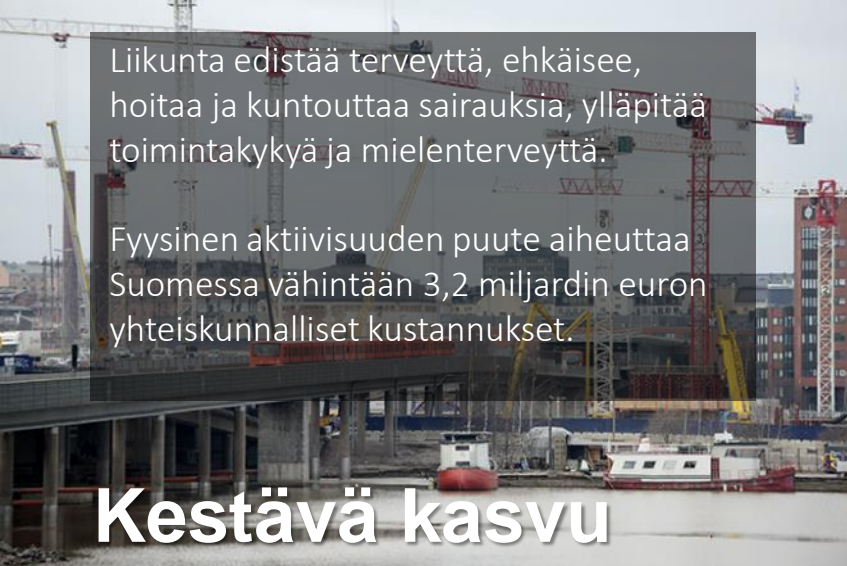
Valtaosa valveillaolosta istuen tai makuulla

Seuraukset:

- Neljänneksi merkittävin ennenaikaisen kuoleman riskitekijä.
- Elintapasairaudet, kuten tyypin 2 diabetes
- Ylipaino ja lihavuus
- Mielensterveys- ja uniongelmät
- Fyysinen toimintakyky ja kunto sekä motoriset perustaidot heikentyneet ja erityisesti polarisoituneet.
- Miljardiluokan yhteiskunnalliset kustannukset (sairauspoissaolot, työn tuottavuus, terveydenhuollon kulut)

Liikkumisen edistäminen kannattaa.

Liikunta edistää terveyttä, ehkäisee, hoitaa ja kuntouttaa sairauksia, ylläpitää toimintakykyä ja mielenterveyttä.

Fyysinen aktiivisuuden puute aiheuttaa Suomessa vähintään 3,2 miljardin euron yhteiskunnalliset kustannukset.

Kestävä kasvu

Kävely ja pyöräily vähentävät kustannustehokkaasti liikenteen kasvihuonepäästöjä ja muita haitallisia päästöjä (typenoksidit, hiukkaset ja häkä). Meluhaitat vähenevät, viihtyisyys ja turvallisuus lisääntyvät.

Liikkuminen ja ilmastonmuutos

Liikunta edistää aivoterveyttä, muistia.

- Edistää matemaattisia ja kielellisiä valmiuksia.
- Liikunnallisuus koulupäivän aikana edistää koulurauhaa, -viihtyvyyttä ja keskittymiskykyä.

Maailman paras oppiminen

Terveys- ja hyvinvointipalvelut, liikuntamatkailu ja urheilutapahtumat sekä liikuntalähtöinen viestintä, viihde ja lifestyle kasvattavat suosiotaan. Yritykset ovat aikuisväestön merkittävät liikuttajat.

Yritysten hyvinvointi

Kaupunki hyvin toimivana alustana mahdollistaa yhteisöjen, kansalaisjärjestöjen, seurojen, yritysten ja asukkaiden hyvän elämän ja onnistumisen.

Kaupunki alustana

Kaverit, verkostot, yhteinen tekeminen ja tavoite, vuorovaikutustaidot, ilo, onnistuminen ja onnellisuus.

- Syrjäytymisen ehkäisy
- Maahanmuuttajien kotouttaminen ja
- Terveysterojen, eriarvoisuuden ja segregaaation vähentäminen.

Nuorten hyvinvointi ja harrastukset

Ikääntyneiden ja iäkkäiden liikunta ja liikkuminen

- Iän myötä monet elimistön toiminnot heikkenevät ja huonon terveyden kokemukset yleistyvät.
- Erot ikääntyneiden ja iäkkäiden fyysisessä toimintakyvyssä, koetussa terveydessä ja osallisuudessa ovat suuria.
- Kaatumiset ovat yleisiä iäkkäässä väestössä ja heikkokuntoisimmista joka toinen kaatuu vuosittain.
- Ikääntyneiden ja iäkkäiden liikkumisesta tiedetään liian vähän.
- Riittävän liikkumisen hyötypotentiaali on ikäihmisten kohdalla erityisen suuri mm. kaatumisten ennaltaehkäisy, hoivatarpeen ja yksinäisyyden ehkäisy näkökulmista.
- Vain muutama prosentti ikäihmisistä liikkuu lihasvoimansa ja kestävyyskuntonsa näkökulmasta riittävästi.

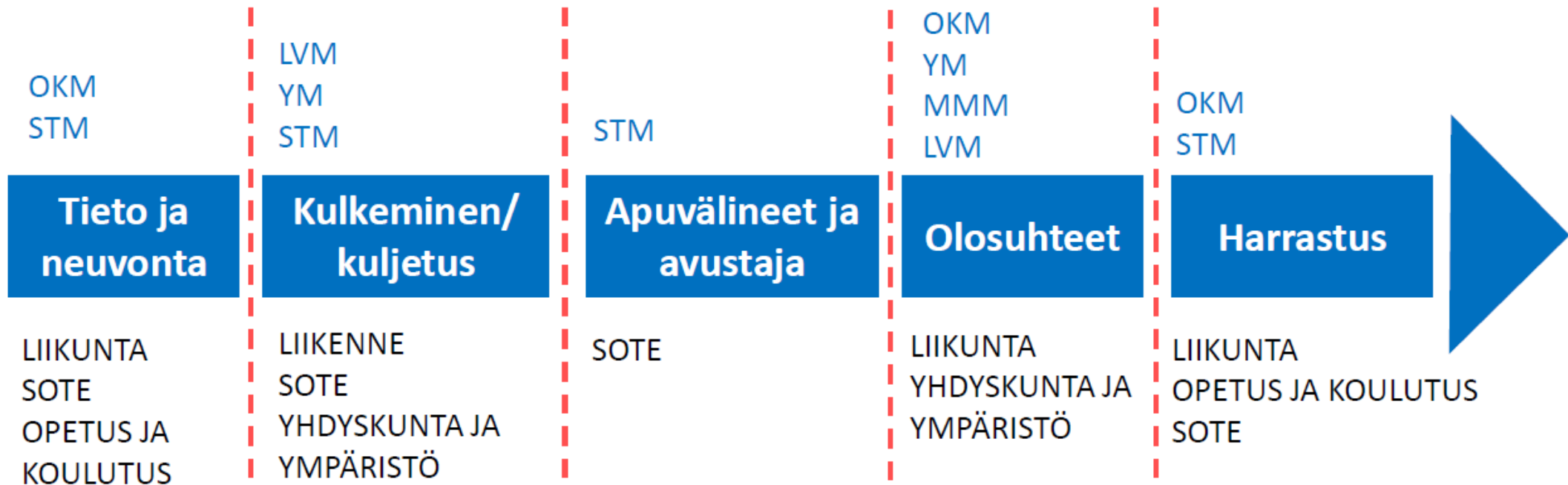

Havainnot ja toiminnasta

- Eri toimijoiden roolit ja toiminta ikäihmisten liikkumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi on hajanaista ja riittämättömästi koordinoitua.
- Kysyntä ja tarjonta eivät alueellisesti kohtaa.
- Palveluiden ulkopuolelle jäävät usein ne, jotka hyötyisivät liikunnasta eniten, kuten vaikeavammaiset ja toimintakyvyltään heikkokuntoisimmat ikääntyneet sekä henkilöt, joiden toimintakyky on heikentynyt mielenterveyssyistä.
- Ikäihmisten liikkumisessa kotinsa ulkopuolella korostuvat esteettömyys, turvallisuus, sosiaalinen tuki ja helposti saavutettavat levähdyspaikat ja palvelut.
- Erityisesti on tunnistettu viestinnällisiä haasteita. Ikäihmiset eivät löydä tietoa ja palveluita.

Liikuntapolku hallinnonaloittain

Valtionhallinto

Kunnan hallinto

Mitä tullaan tekemään?

1) Markkinointiviestintä

18
18N
39

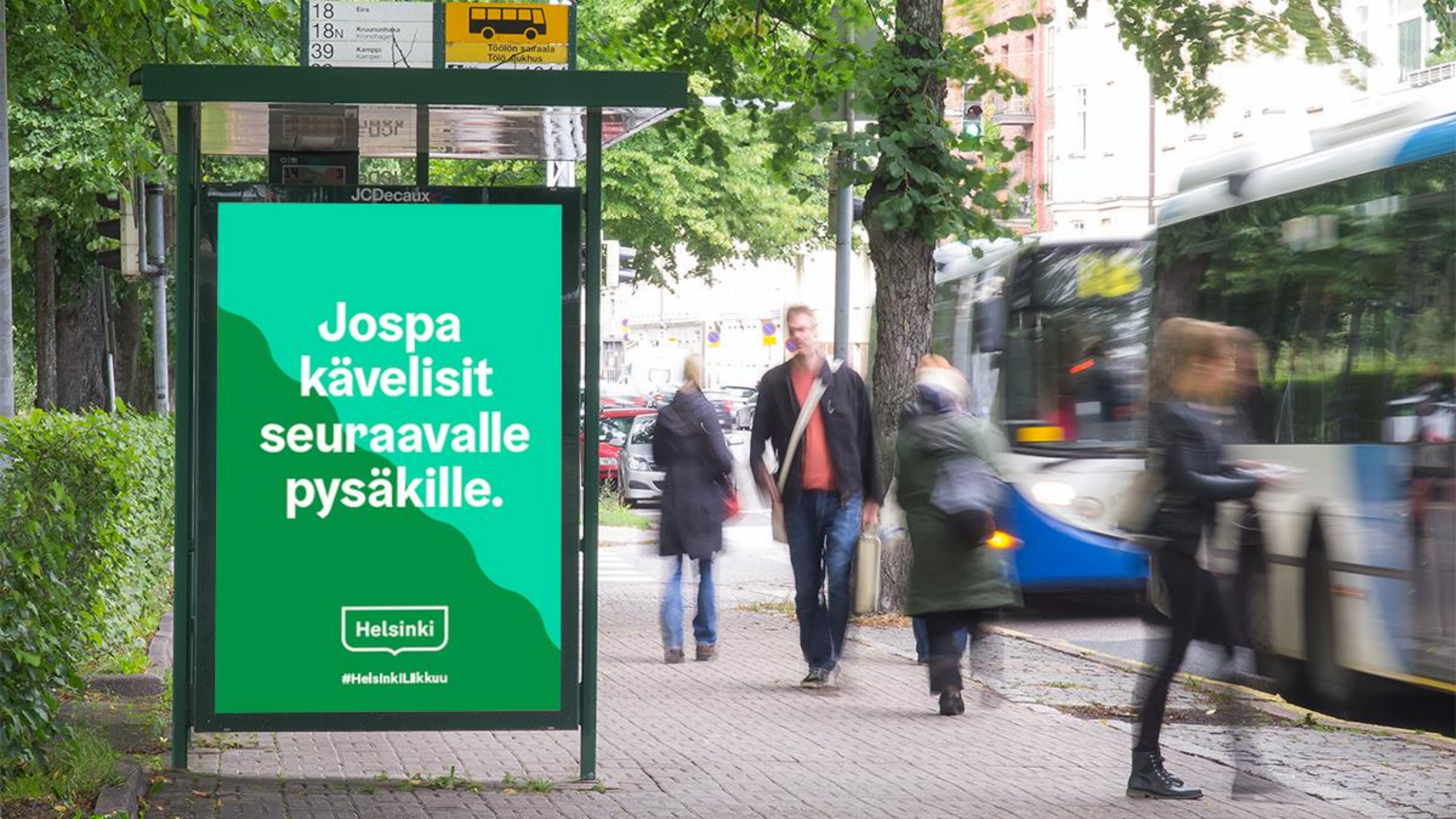
Kruununhaka Kruunungatan
Kamppi Kamppen

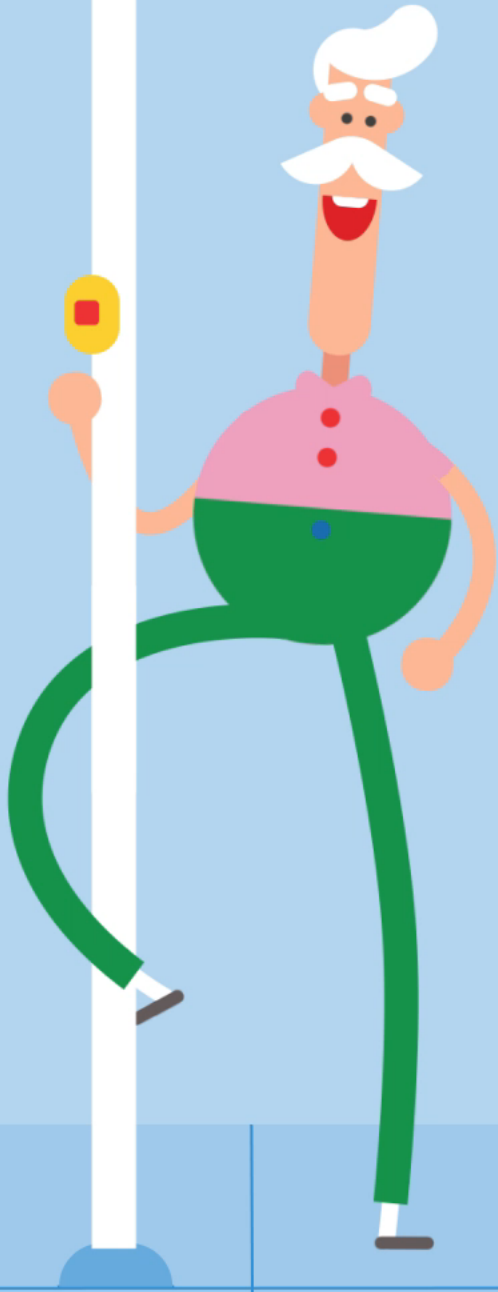
Töölön saarala
Töölöskeskus

Jospa
kävelisit
seuraavalle
pysäkille.

Helsinki

#HelsinkiLiikuu

Säännöllinen liikunta
ylläpitää myönteistä
mielialaa sekä fyysistä ja
psykkistä toimintakykyä.
Lisäksi liikkuminen lisää
usein sosiaalisia yhteyksiä.

Käytä liikkumavarasi.

Helsinki

2) Liikkumisohjelman alaisuuteen perustetaan Ikäihmisten ja soveltavan liikunnan alatyöryhmä.

Ryhmään kutsutaan edustaja kaikilta kaupungin toimialoilta sekä keskeisistä sidosryhmistä (tutkijat, järjestöt, asiantuntijalaitokset).

Työryhmä työskentelee kiinteässä yhteistyössä **vanhusneuvoston**, vammaisneuvoston, rintamaveteraaniain neuvottelukunnan, Stadin ikäohjelman, Liikkuvat-verkoston ja keskeisten kehittämishankkeiden, kuten Sutjakka Stadin ja Gerometron kanssa.

Mitä alatyöryhmä tekee?

Kokoaa yhteen liikuntapalveluita tuottavat toimijat, kaupungin toimialat, tutkijat ja järjestöt

- Luodaan Helsinkiin saumaton neuvonta- ja palvelupolku ikäihmisten liikunnan ja liikkumisen lisäämiseksi.
- Edistetään lähipalveluiden saavutettavuutta ja esteettömyyttä.
- Selkeytetään ikäihmisille suunnattua viestintää.

3) Laajennetaan liikkumissopimuksen käyttöä kotihoidossa.

4) Osallistutaan Voimaa vanhuuteen – hankkeeseen

5) Lisätään tutkittua tietoa ikäihmisten kokonaisaktiivisuuden määrästä

Toimenpiteitä viimeistellään.

Mitä haluatte kertoa minulle?

Kiitos!

040 726 2623

minna.paajanen@hel.fi